

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ORVOSEGYETEM ÉS A PEDAGÓGIAI FŐISKOLA LAPJA

I. évfolyam 17. szám

1953 szeptember 28

Ára 40 fillér

A Finommechanika dolgozói jó gazdái az egyetemek műszereinek

A két egyetem intézeteiben számtalan villanymotor, műszer segítségével végzik a tudományos kutató munkát tudósaink, tanszemélyzetünk. Számtalan országos jelentőségű, s jónéhány világviszonylatban is jelentős eredmény született klinikáinkon — Gyógyszertani-Mikrobiológiai, Orvosvegyszeri, Fizikai, Szerves és Szervetlen Kémiai és több más intézetünkben. Ezekre egész országunk, mi, a szegedi egyetemek dolgozó is büszkéek vagyunk.

Elmondhatjuk, hogy e nagyszerű eredményekhez hozzájárulnak a technikai felszerelés karbantartása, megjavítása révén a finommechanika dolgozói, elsősorban Ujj László Raffai és Szekeres elvtársak s a műhely többi dolgozója is.

Raffai elvtárs egyetemünk motortekercselője, több ezer motor öre, kezdve a diónagyságnyi motoroktól a 8—10 lóerős. Ezek szinte a világ minden gyártmányát magába foglalják.

Nagyon szereti munkáját. Jelszava: minőségi munkát végezni. E jelszó megvalósulásának ékes bizo-

nyításai iránt érdeklődtünk, szerényen csak néhányat sorolt fel.

Ezek közé tartozik a természet elektromos automata berendezése, Warburg-készülék, centrifugák szabályozása transzformátor segítségével, gyorskeverő készülék.

Jelenleg is több újításon dolgozik. Munkatársai szeretik, mert nagy a szakmai tudása és nap mint nap képezi magát, a fiataloknak szívesen segít, állandóan tanítja őket.

Megbecsülés jár ezért a szép munkáért, s arra kell törekedni, hogy a munkát akadályozó tényezőket elhárítsuk előlük.

Kérdéseinkre elmondják, hogy feltétlen szükséges egy esztergápad, több jómínőségű szerszám, mert eddig készszerszámaik, segéd-eszközök 90 százalékát maguknak kellett elkészíteni.

Indokolt a létszámemelés is, mert az intézetek műszerállománya a felszabadulás óta ugrásszerűen megnőtt, s ehhez képest a Finommechanika, de az egész műhely fejlődése létszámában és felszerelésben nagyon lemaradt.

Raffai elvtárs liftindító motort tekercsel, mellette Ujj László elvtárs, a Finommechanika vezetője

nyítéka, hogy mióta az egyetemen van, a keze alól kikerülő motorok közül egyet sem vittek vissza kivevő közvetlenül az üzembeállítás után.

Amióta az egyetemen dolgozik, több 10.000 forintot takarított meg népgazdaságunknak. Ezt minőségi munkával, a motorok élettartamát megkétszerező különleges tekercseléssel és újításával érte el.

Egyik elgondolásának gyakorlati alkalmazása révén pl. egy elektromos (8 kw-os) ívhegesztőkészülék üzembehelyezése 20—30 százalékos oxigénmegtakarítást jelent.

Több újításért pénzzutalomban részesült. Beszélgetésünk során elmondta, hogy újított ő a multiban is — például a pneumatik gumiabroncs elgondolásának megvalósításába 241 pengőft fektetett bele — s egyszerűen eltulajdonították tőle.

„Ma megbecsülök munkámat. Újítási elgondolásaimhoz biztosítják az anyagi eszközöket s megfelelő pénzzutalomban is részesítenek” — mondja Raffai elvtárs.

Szekeres elvtárs hivatali munkában dolgozott. Átképzős tanfolyamot végzett, így került a műhelybe. Ujj elvtárs és munkatársai szeretettel fogadták és tanították. Elvégezte a 3 hónapos röntgen-tanfolyamot. Ma az egyetem legjobb szakemberei közé tartozik.

Ötlete nyomán, Raffai és Ujj Lászlóval nagyjelentőségű próba transzformátort készítettek a szigetelés vizsgálatok ellenőrzésére. Ezen munkájuk értékét növeli, hogy a készüléket felajánlásként selejtanyagból állították össze és így kb. 13 ezer forintot takarítottak meg.

Ujj elvtárs irányítja e részleg igen nehéz, de szép munkáját. 1930 óta; 23 éve dolgozik az egyetemen. Vezetésével vált jóművűvé a Finommechanika. Számtalan tudományos munka sikerét segítette elő nagy technikai tudásával.

Jelenleg a Mikrobiológiai Intézet részére egy természet teljesen automata berendezésen dolgozik. Sok elfogadott újítás gazdája, Mikor

Az Egyetemi Pártválasztmány ülése és a szeptemberi rendkívüli taggyűlések

Az Egyetemi Pártválasztmány szeptember 2-i ülésén a Központi Vezetőség, a Megyei és a Városi Pártbizottság képviselőinek jelenlétében megtárgyalta a Központi Vezetőségnek a párt belső életére vonatkozó határozatait és területünkre való alkalmazásuk módját. Az Egyetemi Pártbizottság beszámolóját Hevesi János elvtárs, az EPB szervezőtitkára mondta el.

A beszámoló elején rámutatott azokra a hatalmas eredményekre, amelyeket pártunk vezetésével dolgozó népünk elért. Rámutatott arra, hogy államunk bőkezű támogatása, párttagjaink és pártönkivül dolgozók, hallgatók önfeláldozó munkája nyomán a szegedi egyetemek és a főiskola területén is jelentős sikerekről számolhatunk be. Új épületekkel, taneszközökkel, korszerű felszerelésekkel gazdagodtunk, megnőtt a tanszemélyzet és a hallgatószám létszáma. Professzoraink alkotó tudományos munkájának elismeréséről tanúskodik Kossuth-díjasaink növekvő száma. A vizsgaeredmények évről-évre javulnak s tükrözik az oktató, nevelő munka, a kommunista irányításával folyó politikai munka színvonalának emelkedését.

Mindez azonban nem felelt meg a munka közben elkövetett hibáknak: ezeknek kijavítása döntően hozzásegít bennünket ahhoz, hogy az eddigénél sokkal jobb politikai munkával támasszuk alá a párt és a kormány gazdaságpolitikai irányelveinek gyakorlati megvalósítását.

A Pártbizottság beszámolója ennek megfelelően önkritikusan felvázolta a pártvezetésben, a káderpolitikában és az ideológiai munkában területünkön tapasztalható súlyos hibákat. Az Egyetemi Pártbizottságon belül úgyszólván teljesen hiányzott a pártvezető, kollektív vezetés. Az EPB volt titkára a legtöbb kérdésben kikapcsolta a döntés jogát: a Pártbizottság többi tagjának határozatlansága folytán, az építő kommunista kritika és a bátor önbírálat fegyverének berozsdásodása következtében az egyszemélyi parancsolgatás, az öncélt túlszervezés kezdte jellemezni az EPB irányító munkáját. Az alapszervi vezetőségek feje fölött átvétel, a párttagság és a pártönkivüliek véleményének elhanyagolása a tömegekkel való kapcsolatot meglazulást okozta ma ea után. Különösen fenyvesztő jelenség volt a professzorokhoz való viszony rosszabbodása.

Az EPB megsértette a szervezeti szabályzat azon pontját, hogy két küldött-közgyűlés közt a választmány az egyetemi pártvezeték legfelsőbb, irányító szerve, melynek határozatokat kell hoznia a Pártbizottság munkájának irányítására. A Pártválasztmányt csak alkalmilag hívták össze, napirendjét pedig önkényesen határozták meg. A Pártválasztmány nem tanácskoztott rendszeresen.

Mindezek a hibák természetesen, károsan hatottak az alapszervekre is, ahol szintén nem, vagy csak alig érvényesült a kollektív vezetés elve, a taggyűlés irányadó szerepe. Elégé általánossá vált a tömegek hangjának, az alulról jövő jelzéseknek, bírálati szempontoknak elhanyagolása, visszautasítása, illetve csupán formális elfogadása. A pártvezetés, a párttagok iránti bizalmat kicsinyes pletykák, kispolgári intrikák kezdték ki. Az állami vezetéssel való kapcsolat egész területünkön komoly hiányosságokat mutat. Pártszerveink sokszor eltűntek, sőt maguk is hozzájárultak ahhoz, hogy a politikai munka rovására kijáró szervvé süllyedjenek, melyeknek az a „hivatása”, hogy az állami vezetés helyét „az asztalra üssenek”.

Az EPB irányító munkájának hiányosságai következtében egyetemünk és a főiskolán tervszerűtlen volt a pártépítés. Egyes területeket (Orvosegyetem, Jogi kar) a PB igen mostohán kezelte. Komoly hibák tapasztalhatók az egyetemi sajtó munkájában is, melynek színvonalát alaposan meg kell javítani. A Pártbizottság elsősorban jelentések tömkelege alapján tájékozódott a felmerülő problémákról. Jellemző, hogy az a bürokratikus munkastílus átragadt a DISZ-

fiatalokra is. Az eddigéinél jóval nagyobb figyelmet kell fordítani a dolgozók, a hallgatók életviszonyainak megjavítására.

A beszámoló rámutatott a fel-sőbb párt- és állami szervek irányító munkájában tapasztalt hiányosságokra is. Így megemlítette, hogy az Oktatásügyi Minisztérium több komoly hibát követett el a végzett hallgatók elhelyezése tekintetében, valamint azzal, hogy az egyetemről indokoltan elkövetett hibák közül néhányat kellően megalapozott indok nélkül visszavetett. A párt- és DISZ-munkában elkövetett hibák kijavítását nagymértékben gátolja, hogy az EPB titkári posztjának betöltése máig sem nyert elegendő megoldást. A területen kinevelt alkalmas elvtársakat jórészt magasabb munkakörökbe helyezték, a megfelelő megoldást tehát elsősorban felülről kell biztosítani. Szükséges, hogy a felsőbb pártszervek (megyei és városi PB) több konkrét segítséget nyújtsanak az Egyetemi Pártbizottságnak.

Hevesi elvtárs ezután beterveztette az EPB által kidolgozott határozati javaslatot, majd megindult a vita.

A Pártválasztmány tagjai sok hasznos szemponttal egészítették ki a beszámoló és a határozati javaslat pontjait. A hozzászólások alapján kiderült, hogy a kollektív vezetés a legtöbb alapszervezetben is jóformán teljességgel hiányzott. A taggyűlési beszámolókat nem a vezetőségek, hanem egyedül a titkárok készítették. Általános jelenség, hogy a funkcionáriusok nem bírálják egymás munkáját alapján személyükben. A PB instruktor-hálóza igen gyenge munkát végzett: a PB-tagok viszont adminisztratív feladatokkal bajlódtak és gyakran nem tudtak elszakadni az íróasztaltól. A tanév már megkezdődött, de sem az EPB-nak, sem az alapszervezeti vezetőségeknek nincs munkatervük. Több hozzászóló hiányolta, hogy a beszámoló nem domborította ki elegendő a Pártbizottság többi tagjának felelősségét a vezetés hibáért és túlságosan a volt titkár személyét állította be a hibák forrásává.

Az EPB tagjai felelősséggel terhelték, hogy hosszú időn keresztül eltűntek a kollektív vezetés, a párt-demokrácia durva megsértését, a parancsolgatás és ledorongolás pártunktól idegen gyakorlatát. Sőt, nem egyszer maguk is beleestek ezekbe a hibákba.

Az elvtársak igen alaposan mutattak rá a menzák és a diákok munkájában megmutatózó súlyos fogyatékosokra: a túlsúlyfolságra, a magas díjakra, a gyenge minőségre stb. Szegvári elvtárs hozzászólása az Orvosegyetem komoly belső problémáit tárta fel, ahol a három alapszervezet egymástól elszigetelten dolgozik és nem sikerült megoldani az alapszervezetek és az állami vezetés együttműködését.

A Központi Vezetőség Agit.-Prop. Osztálya részéről Kiss Endre elvtárs megbíráta a határozati javaslatot, mely túlságosan általánosan jelölte meg a feladatokat. A javaslatot sokszorosítva kellett volna a Pártválasztmány tagjainak reakciózására bocsájtani. Felhívta a figyelmet arra, hogy szakítani kell az eddigi helytelen, középszerű gyakorlati, mely a gyengébb hallgatókat állította az egyetemi oktató munka középpontjába: ezeknek instruíálása sok energiát emésztett fel, a valóban egyetemi színvonalú hallgató-kaderek pedig kevesebbet foglalkoztunk.

A Megyei Pártbizottság részéről Sinkó elvtárs hiányolta, hogy a beszámoló nem mozgósított elegendő a feladatok megoldására; egyben igényt tett arra, hogy a Megyei Pártbizottság nagyobb segítséget fog adni az egyetemi pártszerveknek munkájuk sikeresebb végzéséhez.

A Pártválasztmány ezután elfogadta a PB beszámolóját, valamint a határozati javaslatot és utasította a PB-t, hogy a határozatok alapján szeptember 15-ig dolgozzon ki konkrét tervet a felmerült hiányosságok kiküszöbölésére.

Az ülést fordulatot jelent a Párt-

„A párt erejét a néppel való elszakítatlan kapcsolat alkotja. A nép erejét a párt körüli tömörülése alkotja.”

(Az SZKP Központi Bizottságának tézisei a Szovjetunió Kommunista Pártja fennállásának 50. évfordulójára.)

választmány eddigi működéséről. Először mutakozott meg, hogy a Pártválasztmány valóban területünk hivatott, kollektív vezető szerve, amely határozataival irányt szab a PB és az alapszervezetek működésének, munkájának. A tanácskozást a hibák bator, konkrét feltárása és a legtöbb hozzászóló részéről az őszinte önbírálat jellemezte. A felvetett javaslatok igen gyümölcsözőek lesznek a pártvezetés megjavítása szempontjából. Ennek ellenére tapasztalhatunk hiányosságokat is a választmányi ülés munkájában — a már említettek kivételével. Nem esett szó a Pedagógiai Főiskola és a Jogi Kar pártvezetékének munkájáról: a két alapszerv képviselői nem szóltak fel. Nem hallatszott a DISZ képviselőjének hangja sem; — ez még jobban kiemelte a tanácskozás azon hiányosságát, hogy általában keveset foglalkoztak a DISZ problémáival. Kevesen szóltak hozzá magához a határozati javaslatokhoz: ez főképp annak tulajdonítható, hogy a javaslat nem tartalmazott konkrétumokat. Az EPB-nak több önálló feladatot, kezdeményezést kell tanúsítania ezen a téren.

A Pártválasztmány ülése után alapszervezeteink rendkívüli taggyűléseken vitatták meg a Központi Vezetőség határozatából adódó konkrét, helyi feladatokat. A taggyűlések általában igen eredményesek voltak. Első ízben történt meg területünkön, hogy az alapszervezetekben nem „tikári referátumok” hangzottak el, hanem a pártvezetőségek által kollektív munkával elkészített beszámolók. A Jogi kari vezetőség beszámolója konkrétan tárgyalta az eredményeket és a hiányosságokat. A vezetőség elismerte, hogy a tagság bírálatát sokszor csak formálisan fogadta el, a kiváltásról nem intézkedett. A Bölcsészkar vezetőség beszámolója szemléletesen szövegezte meg a részfelelősök eddigi munkáját.

A hozzászólások során az elvtársak bátran feltárták az alapszervi munka hiányosságait. Rámutattak a kollektív vezetés hiányából adódott súlyos hibákra, a pártépítés kampányos voltára, a népnevelőmunka színvonalának alacsonyására és a pártcsoportok elhanyagolására, javaslatok figyelembe vételére, a pártvezetés megújítására. Felszólították a vezetőségeket, hogy a jövőben számoljanak be a taggyűlési határozatok végrehajtásáról és az egyes résztvevők munkájáról. A vezetőség határozatait ismertették a pártcsoportokban és kérik ki azok véleményét a munka minden területén, beleértve a tag- és tagjelölt-felvetelt. A Bölcsészkaron a tagság megbíráta a vezetőséget amiatt, hogy azonos témáról gyakran több értekezletet szerveztek. Ugyanígy felvetődött a formális vált professzorok közti népnevelő munkának a felváltása baráti beszélgetésekké. Nagy figyelmet szenteltek a kultúr munka megjavításának.

A taggyűléseken több szempontból bírálták az EPB munkáját is. Így pl. a Jogi Karon a Kar elhanyagolása miatt az Orvosegyetemi GH taggyűlésén pedig azért, mert az EPB kevés személyes segítséget nyújt az alapszerveknek, így a GH munkáját mindig csak bírálják, de a javítás útját nem igen mutatják meg. A Bölcsészkaron felhívták, hogy az EPB sokszor feleslegesen állít fel bizottságokat egyes területek felülvizsgálására, jelentéseiket azonban nem veszi figyelembe.

Sok hozzászóló foglalkozott szociális kérdésekkel (menza, diákszálló, napköziotthon stb.). A Klinikai I. alapszervezetben túlságosan is erre a területre összpontosult a vita: a hozzászólok helytelenítették, hogy a klinikai dolgozók kétféle kosztot kapnak; hogy a gyermek-klinika dolgozói nem kapták meg a Munka Törvénykönyvében biztosított pótlékot és védőruházatot. Bírálták a GH-t, hogy a tanársegédéket inspekciós díjának csak egy részét fizette ki és nem biztosította azt a párszáz forintot, amely lehetővé tenné a klinika dolgozó által az anyák számára készített útmutató kiadását, a koraszülött gyermekek ápolásáról. A klinika forgalma örvendősen kétszeresre növekedett.

(Folytatás a 2. oldalon)

(Folytatás az 1. oldalról)

de bővítésről és a személyzeti létszám emeléséről nem történt kielégítő gondoskodás. Tulzsfűlt a Bőr-klinika is.

A taggyűléseken javaslatok, észrevételek sokasága vetődött fel, igazolva azt a tételt, hogy a párttagsággal és a pártönkívületekkel való tanácskozás szakadályos kapcsolat a legjobb út a tömegek véleményének megismeréséhez. Pártunk gyakorlati politikájának, belső munkájának tökéletesebbé tételéhez.

A taggyűlések határozatokat hoztak a fogyatékosok kiküszöbölésére. Jó volt a Jogi Karon be-terjesztett határozati javaslat, kér, hogy nem terjedj ki a pártmunka egészére: így a kollektív vezetés módszereinek konkrét alkalmazására, az ajnlrói jövő bírálat elősegítésére stb. A Bölcsészkaron a hatá-

rozati javaslat kiterjedt a taggyűlések eredményes előkészítésére, a taggyűlési határozatok végrehajtásáról történő beszámolóra, a vezetőségi ülések elvi színvonalára emelésének módjaira, a kollektív vezetés biztosítására, a tömegekkel és az állami vezetéssel való kapcsolatot eredményesebbé tételére. A leg-főbb határozati javaslatnak azonban az volt a hibája, hogy felvetették ugyan a megoldandó problémákat, de a megoldás módjaira nem mutattak rá. Ennek következtében csak kevesen szóltak hozzá a határozati javaslatához.

Egyes alapszervezetekben a tagság aktivitása nem volt kielégítő, csak a funkcionáriusok és az állandóan szereplő tagok szóltak hozzá. A Pedagógiai Főiskolán a tagságnak csak egyharmada, a TTK matematika- és alapszervezetében csak a fele jelent meg.

Általában hiba volt, hogy a taggyűlések alig foglalkoztak a DISZ-munka kérdéseivel és a tanév megindulásával kapcsolatos oktatási problémákkal. Alig vetődött fel a marxizmus-leninizmus tanszék, a Katonai Tanszék munkájának segítése és az orosz oktatás támogatásának kérdése.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a rendkívüli taggyűlések komoly eredményeket hoztak a hibák feltárása, megvitatása tekintetében. Hiányzott azonban a taggyűlések elvi-irányító jellegének érvényesülése. Mindenekelőtt taggyűléseink mozgósító erejét kell növelnünk, hogy a taggyűlések valóban a pártmunka új lendületének forrásai legyenek, hogy dolgozó népünk gazdasági és kulturális élet színvonalát állandó emelésében a kommunizmus élenjáró, áldozatos munkájának szüntelen ösztönzőivé váljanak.

A Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Karának problémáiról

Rövid idővel Nagy Imre elvtársnak a kormány programját ismerető beszéde után, amely többek között jogéletünk kérdéseire is kitért és e területen is irányt mutatott, megjelent a „Szegedi Egyetem” hasábjain Bónis György professzor tollából egy cikk, amely a szegedi Jogi Kar kérdéseit tárgyalta. Feltárta a kar nehézségeinek egy részét egészen nyíltan, másrészt éreztette a sorok között, hogy úgy érzi, a kar kedvezőtlen helyzetben van, elhanyagolt állapotú a hatalmas Természettudományi Karhoz és az ugyancsak fejlett Bölcsészettudományi Karhoz viszonyítva. Miután a Tudományegyetemet két év óta vezetem, úgy érzem, e cikk egyben kritika felem, általában az egyetemi vezetés irányában a Jogi Kar elhanyagolása miatt. A felvetett s még inkább a kimondatlan problémák akkor mérgesednek el, ha nem beszélünk rólok őszintén. Éppen ezért nyíltan kívárok e kérdésekkel foglalkozni, mint az egyetem vezetője és mint kommunista.

A kérdést úgy lehetne feltenni: *Ethanyagoltuk-e valóban a Jogtudományi Kart, vagy csupán nem tekintettük súlyponti karnak az egyetemen? A másik kérdés, amelyet feltehetünk önmagunknak: arányban volt-e a jogi kar fejlesztése egyetemünk többi karának fejlesztésével? A harmadik kérdés, amely szorosan összefügg az előző kettővel: kedvezőtlenebb volt-e a Jogi Kar helyzete a szegedi Egyetemen, mint amilyen megbecsülésnek általában a közelmúltban országunkban a jogi tudományok örvendtek.*

A Horthy-rendszer egyetemsein voltak szakok, ezek között elsősorban a mérnökképzés, az orvosképzés, a tudományegyetemi végzettség, a középiskola, a tanárképzés, amelyek a hallgatóknak igen kemény munkával kellett kiharcolniuk a tandíjmentességet és ezáltal a továbbtanulás lehetőségét. Ezután következett az ÁDOB, a díjtalan gyakorlatosság, a fizetésellen tanárségesség, egészen a fizetésellen ad-jankusságig. Sokan magántanítványokat, elemista és polgáriista gyermekeket tanítottak kosztért, hogy ne éhezzenek. 4-5 esztendő, szinte emberfeletti megfeszített munka kellett az egyetem elvégzéséhez akkor, ha nem álltak jó családi összeköttetések, vagy biztos tőke az ember háta mögött. Hasonlóan silány volt a Bölcsészettudományi Kar tanárhallgatóinak helyzete is, azzal a különbséggel, — amely azonban nem enyhítette problémáikat, — hogy könnyebben nyerték el vizsgáikon a jeles osztályzatot, mint a TTK, szakok hallgatói. Mi volt ezzel szemben a joghallgatók sorsa? Ok voltak az egyetem krámje, akiknek nem kellett előadásra járniok, állásban voltak az erőtségi percétől fogva, nem kellett a fejüket törniök akár csak tudományos részleteredmény elérésén is a doktori cím megszerzése érdekében.

Annak ellenére, hogy az egyetemre nem járt hallgatók és a szigorlati díjért helyenként versenyző professzorok — tisztelet a kivételnek — együttműködéséből aligha szülehetett komoly szakképzés, mégis a jogi diplomások jutottak a közélet minden vezető pozíciójára, hiszen a jelszó az volt: „Jogász-ból minden lehet, a jogász minden posztot a legjobban megfelel.” Míg az orvosi, a természettudományi és a bölcsészettudományi karon a professzorátus elérése igen jelentős tudományos munka árán történt meg és az a feudális rendszer lehetőségei között senki számára nem volt könnyű, ugyanakkor beosztott jogászok egyetemi katedrát kaptak anélkül, hogy bizonyították volna már előre tudományos képességeiket. Nem lehet csodálkoznia, ha ezek az élmények a dolgozó

magyar értelmiség körében még elég elevenek és ha nem tudják egyik évről a másikra elhinni, hogy az a joghallgató, aki eddig kevés munka árán jutott diplomához ugyanolyan komoly szakemberré válik, mint a véres verejtékkel eredményeket elért mérnök, orvos-tanhallgató.

Ezek azok a pszichológiai tények, amelyek az ország közvéleményében a jogtudományok megbecsülését a felszabadulásig nem növelhették. A felszabadulás, a Szovjetunió példamutatása, a szocializmus mindent átforgató hatalmas ereje nem mult el nyom nélkül a jogtudományi karok fölött sem. A multban politikailag exponált professzorok lemorzsolódtak, a jószándékú professzorok elfogadták a párt vezetését és igyekeznek teljes erejükkel kormányzatunk oktatási politikáját keresztülvinni. *A professzortus és a felnövekvő tanásmélyzet évek hosszú munkájával hozzászóltatta a hallgatókat, hogy előadásokra járjon és ma már lassan kihál a mezci jogász. Mindez a pozitív változás nem tudatosított azonban még eléggé tömegben az előbb említett okokat fogva. A jogi pálya perspektívája a multban lényegesen volt, a felszabadulás után elhalványodott. Úgy látszott, hogy a természettudományos és más, műszaki, orvosi stúdiumok lényegesen nagyobb megbecsülést szereznek annak, aki elvégzi őket, mint a jogi diploma. Ne feledjük, hogy a felszabadulás után nem közvetlenül szünt meg a formális egyetemi kiképzés a jogi karon. A mult emlékei miatt tömegeink évekig nem vették komolyan a jogi pálya nyújtotta lehetőségeket és ez az oka annak, amit Bónis professzor joggal panasol cikkében, hogy a leggyengébb hallgatóság került a jogtudományi karra.*

Nagy Imre elvtárs beszéde világosan megmutatta az új szocialista jogtudomány művelőinek jogos és megérdemelt helyzetét a népi demokráciában. Ez az útmutatás hatott és ha eredményt vannak, ha az idén a jogi kar hallgatósága már jobb átlageredménnyel startol az egyetemre, úgy ez a kormányprogram mellett a jogi professzoraink a közelmúltban kifejtett konstruktív munkájának eredménye.

A fejlődő munkára válasz a kormányzat részéről a tanszemélyzeti létszám alakulása a karon, 1950-ben 22 főből állott, ma 30 főt tesz ki. A tanulmányi eredmény 1950-51. tanévben 3.32 kari átlag, 1951-52-ben 4.05, 1952-53-ban 3.74. Az utóbbi szám nem zuhanást jelent az előző 4 feletti átlaghoz, hanem azt bizonyítja, hogy a jó átlag akkor még nem volt redtis a jogi karon, mint ahogy többi tudománykarainkon sem volt egészen az. A fokozódó jó munkát nyomom kísérő a fokozódó megbecsülés. Az elmúlt év decemberében 4300 forintot, februárban 17.400, júniusban 21.800 forintot osztott ki a jogtudományi kar akadémia a legjobb tanszemélyzeti dolgozók között.

A munka intenzívebbé válásával lépést tartott a kar alapterületének és légtérfogatának és emelkedése. A Szegedi Tudományegyetem 1954. évi beruházási tervében első helyen állította be a jogtudományi kar épületének emeletráépítését. Meg kell jegyeznünk, hogy az alapterület 50 százalékkal történő emelkedése 1951-52-ben történt és a jelenleginél 50 százalékkal nagyobb munkatérlet fog rendelkezésre állni az emeletráépítés megvalósítása esetében. Úgy véljük, hogy ezek a számok nem az elhanyagoltságot, hanem a kar szerény hallgatói létszámával arányos fejlődési tendenciát fejezik ki.

Vajon aránytalan-e ez a fejlődés a TTK vagy a BK fejlesztésével szemben? A TTK hallgatóinak lét-

száma felszabadulás óta mintegy öszörösére emelkedett. Nem véletlen, ha ezzel lépést kellett tartania az épületek, laboratóriumok befogaadó-képességének is. A szocialista állam minden jogos igény kielégítősét biztosítja, ha az a dolgozó tömegek, a nép érdekében történik. Népkoztársaságunk bizalmat kíván elsősorban értelmiségi dolgozóinktól és e bizalom kikristályosodása a terv. A TTK 1949-ben tervezte meg a maga Béke-épületét, az 1952-ben valósult meg. 1952. szeptembere előtt nem bukkantunk nyomára a jogi kar méreteinek megfelelően előre benyújtott fejlesztési tervnek. Az 1952. őszén bejelentett emeletráépítési igény 1953-ban bekerült a tervbe és ha rajtunk múlik, 1954-ben megvalósul. Úgy hisszük, az Állam és Jogtudományi karnak is korábban kellett volna felismernie a reális tervezés módszereit és akkor valószínűleg hamarabb kielégítést nyert volna minden, ma még meg nem valósult igény.

Az Állam és Jogtudományi Kar panasolja, hogy kevés megbecsülésben volt eddig része. Úgy hisszük, a megbecsülés arányban fog állni azzal az oktató és tudományos tevékenységgel, amelyet a Kar tanárai kifejtettek és ez igen örvendetes fejlődést árul el. *Mig 1950-ben mindössze 4 publikáció jelent meg a kar tagjainak tollából, addig 1952-ben már 12 és 1953-ban a harmadik negyedév még meg sem kezdődött, már 9 közleményük látott napvilágot, ezek között Schulthelsz Emil, Buza László, Bónis György és Martonyi János értékes dolgozatai. A kar hallgatósága olyan mértékben nyer megbecsülést, olyan mértékben állja ki a versenyt a többi kar hallgatóságával, amilyen mértékben előremutató tud lenni a közösségi szelvényben, a munkafegyelmében, a helytállásban. Az Állam és Jogtudományi Karon kiváló módszertani munka folyik napjainkban; Bónis professzor e téren országos megbecsülésre tett már szert.*

Kérdés tehát, hol mutatkozik meg a jogi kar elhanyagoltsága, túl az említett terhes multbeli örökség árnyékán s az ebből fakadó objektív nehézségeken?

E gondolatok őszinte elmondása egyáltalában nem azt jelenti, mintha el akarám hártani annak feltevést, hogy korábban magamtól, mint az egyetem vezetője nem kezdeményeztem a jogtudományi kar káderfejlesztésének és területnövelésének kérdését. Kétségtelen, hogy minden állami vezető valamely tudománykar professzora s annak a tudománykarnak a problémáit határozottabban világosabban látja, mint a többi karét. Az is emberi gyengeség, hogy mindenki a saját problémáját érzi a legsúlyosabbnak és ettől állami vezetőink sem függetleníthetik magukat tökéletesen, mert emberek. Tény az, hogy a jogi kar nehézségein segítenünk csak több éves kitarató, jó munka eredményei alapján lehet. A népi demokrácia bizalommal van azokkal szemben, akik nehéz körülmények között jó eredményeket értek el. Meg vagyok győződve arról, hogy a szegedi jogi kar fejlődését a kormányzat és a párt épp olyan világosan látja, mint ahogy mi látjuk a minőségi ugrást a Horthy-rendszer mezelző jogászai és a jelen öntudatos szocialista jogász fiataljai között. *Mindent meg fogunk tenni az Állam és Jogtudományi Kar jogos igényeinek tervszerű kielégítése érdekében, de magának a karnak is objektíven és mindenféle kisebbségi érzéstől függetlenül a mult hibáinak redtis nézésével és az ebből eredő teherterelő önkritikai felmérésével kell mérlegelni saját helyzetét és a népi demokráciába velett rendíthetetlen bizalommal kell megterveznie a jövőjét.*

Fodor Gábor rektor

a kémiai tudományok doktora

Az elsőéves hallgatók marxista szeminárium a Jogi Karon

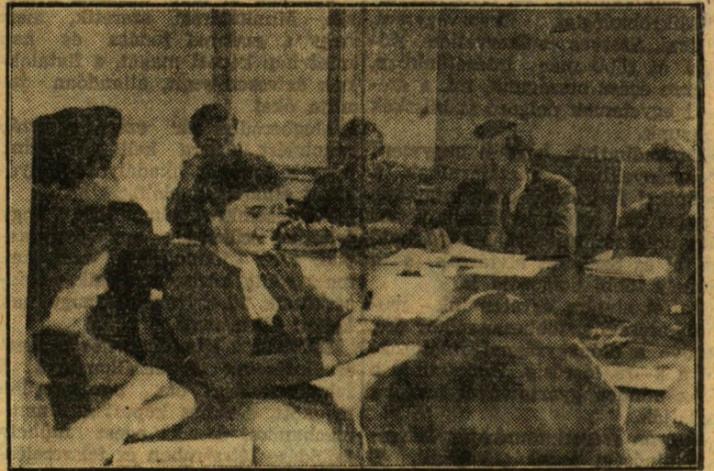
Egyetemi oktatásunk rendszerében nagy fontossága van a marxizmus-leninizmus oktatásának. Ezt bizonyítja Sztálin elvtársnak ezzel kapcsolatos megállapítása, melyet a XVIII. Pártkongresszuson tett: „...van egy tudományág, amelynek ismerete feltétlenül kötelező minden tudományág belsevikjai számára — ez a marxista-leninista tudomány, a társadalom fejlődéstörvényeiről, a proletárrövidalom építéstörvényeiről, a szocializmus fejlődéstörvényeiről, a kommunizmus győzelmeiről szóló tudomány.”

Az egyetemre került új elsőéves hallgatók érezték ezen szavak je-

hozzászólni az egyes kérdésekhez és elmondani saját véleményüket.

A szeminárium tapasztalatai azt mutatják, hogy a hallgatók az elméleti előadásokon jól megértették a marxizmus forradalmi elméletének elsajátítása és a marxizmus-leninizmus klasszikusainak tanulmányozásánál rájuk háruló feladatokat. Sikertől önbizalmat önteni a hallgatókba, hogy igenis meg tudnak birkózni a marxizmus-leninizmus tárgyának tanulmányozása terén előttük álló nehézségekkel.

Akadnak ugyan egyesek, akik nem jegyzeteltek ki teljesen a kötelező irodalmat, de a többség elég jól felkészült a szeminárium anyá-

I. éves joghallgatók marxizmus szemináriumon

lentőségét és éppen ezért fokozott érdeklődéssel várták az első marxista órát, az első marxista szemináriumot. A hallgatók érthető aggodalommal lépik át az egyetem küszöbét. Sok újat és érdekeset, gazdag távlatot várnak az első előadásoktól. Ugyanilyen érdeklődés töltötte el a Jogi Kar elsőéves hallgatóit is, akik kíváncsiak voltak az első marxista szeminárium lefolyására.

A szeminárium vezetői tisztában voltak az első szeminárium jelentőségével, amely fontos szerepet játszik a marxizmus-leninizmus tárgyának megkedvelésében. Éppen ezért igyekeztek az egyes tanulócsoportokban közvetlen hangulatot kialakítani a marxista szemináriumokon. Ez többnyire sikerült is. A hallgatók elég bátran mertek

gából és a mulasztók is megígérték a hiány pótlását és a következő szemináriumon bemutatják a teljes kijegyzetelt anyagot.

A hallgatók feleletei, a szemináriumon való aktív részvételük arra mutatnak, hogy az első elméleti óráknak és szemináriumnak sikerült kellő érdeklődést felkelteni a marxista elmélet tanulmányozása iránt. Meggyőződhetünk a hallgatók, hogy a forradalmi elmélet ismerete nélkül nem lehetnek a szocialista társadalom teljesértékű építői. Ha sikerül az eddig tanúsított felkészültséget és aktivitást a további szemináriumokon is biztosítani, akkor a félévi vizsgák nem fognak csalódást okozni és az oktató-nevelő munka meg fogja hozni gyümölcsseit.

Teendők a pártoktatás megindulásának időszakában

Szeptemberben pártoktatásunk újabb időszaka kezdődik. Az elmúlt év tapasztalatai alapján a hiányzó kiküszöbölésével kell az egyetemi és főiskolai alapszerveknél magasabb nivójú pártoktatást biztosítani.

A pártoktatás követelményeit a következőkben lehetne megállapítani. Az előadásoknak magas ideológiai színvonalúknak kell lenniök és a marxista-ellenes eszmékkel szembeni kérelhetetlen harcot fokoznunk kell. A propaganda szoros kapcsolatban álljon a Szovjetunió megismertetésével, megszerettetésével és a békeért, az ötvenes tervünkért vívott harc mindennapi feladataitól elválaszthatatlannak kell lennie.

A munkásmozgalom harci tapasztalatai megmutatták, hogy a burzsoá ideológia a munkáspártokba is iparkodik behatolni. Ahol a párt ideológiai munkája gyengül, ott a burzsoá ideológia erősödik. Ezért elsőrendű kötelességünk harcolni az ideológiai munka lebecsülése ellen.

A párttagokat a párt szervezeti szabályzata is kötelezi arra, hogy igyekezzenek elsajátítani a marxizmus-leninizmust. Meg kell értetni mind a párttagokkal, mind a pártönkívületekkel, hogy ideológiai tanulások gyakorlati munkájukat könnyíti meg. Tehát amennyi fáradságot jelent a tanulásban, annyit könnyebbséget biztosít a gyakorlatban.

A szervezésnél, az oktató káder kiválasztásánál úgy vélem a fenti szempontok figyelembevétele hozzásegít a jobb eredményekhez. Ezen a ponton az Egyetemi Pártbizottságnak jobb munkát kell végeznie, mint az elmúlt évben.

A pártoktatásra való beosztást feltétlenül össze kell hangolni az egyéb oktatókkal. Nem szabad előfordulnia annak, hogy egy személy két-három szervezet oktatásába legyen bevonva.

Örvendetesen emelkedik a szakmai továbbképzésben levők száma is. Ezért következetesebben kell végrehajtani a Városi Pártbizottság olyan irányú döntését, hogy szak-

mai tanfolyamot a pártoktatás napján sehol ne tartsanak.

A pártoktatás sikerének egyik biztosítéka az állami vezetők részéről történő hathatós támogatás. Szükséges, hogy az alapszervek és az állami vezetés ilyen irányú együttműködése a jövőben hatékonyabb legyen.

Az elmúlt pártoktatási évad második felében az alapszervek ellenőrző, irányító hatása eredményesnek mutatkozott. A most meginduló pártoktatásunk sokkal eredményesebb lesz, ha alapszerveink már az előszervezés és beindítás munkájától kezdve az ideológiai oktatást egyik legfontosabb feladatuknak tekintik.

Munkásosztályunk létérdeke, a tömegek szocializmusba vetett hite azt kívánja, hogy az elméleti oktatást tovább szélesítsük és nivóját emeljük. Úgyünk legyőzhetlensége dolgozó népünk alkotó erejében, pártunkkal való egybeforrtóságában biztosítva van. Fontos, hogy kapcsolatunk a dolgozók felé épp az elméleti oktatás sikeres továbbvitelével mélyítsük és szilárdítsuk. Ezért minden pártfunkcionáriusunk és párttagunk úgy segítse ezt az ügyet, mint építő szocializmusunk egyik alapvető kérdését.

Kovács Alajos

RÖVID HÍREK

A Központi Kultúrbizottság a Szegedi Filharmónikusok zenekarának rendezésében októberben hangversenysorozatot indít olesó helyárrakkal az egyetemi hallgatók és dolgozók számára.

A hangversenysorozat egészen a tanév végéig tart és kitűnő programjával, a hangversenyek módszeres sorrendjével nagyban elősegíti majd a zenei művelődést.

Részletes tájékoztatást október elején ad ki a rendezőség.

★
A Dugonics-teri volt MNDSZ-székház; a hamarosan meginduló átalakítási munkák befejeztével mint egyetemi klubépület áll majd a művelődni, szórakozni kívánó hallgatók rendelkezésére.